

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 250 Lei. — Șase luni 130 Lei. — Trei luni 75 Lei. — Pentru străinătate un an 500 Lei. Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marți și Vineri

Prețul inserțiunilor: un șir peti 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Nr. 6082/1924 Bis.

Notificare oficială

despre primirea în Academia teologică „Andreiană”.

În Academia teologică „Andreiană” din Sibiu, conform noului Regulament, vor fi primiți absolvenții liceelor clasice având bacalauratul și absolvenții de seminare. Absolvenții celorlalte școli secundare (școli normale etc.), vor fi primiți ca ascultători extraordinari și vor deveni ascultători ordinari făcând examenul de diferență la liceu.

Cerere de primire pentru anul academic 1924/25 sânt a se adresa Consistorului arhidiecezan până la 1/14 August a. c. însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez;
2. Testimoniu din școala secundară;
3. Atestat dela medic despre starea sănătății;
4. Alte eventuale documente recomandatoare.

Studentii sânt obligați a locui în internatul Academiei, unde vor avea toată întreținerea, contribuind cu sume de tot modest în cazul când mijloacele Academiei ar fi insuficiente pentru acoperirea integrală a cheltuielilor.

Înmatricularea în Academie se va face în zilele dela 1 până la 8 Septembrie a. c. stil nou, având fiecare student a se prezenta la timp și a se prevedea cu haine de pat și cu rufe necesare.

Protopopii, preoții și profesorii de religie sânt invitați a sfătui pe tinerii buni ieșiți din școlile secundare, ca să îmbrățișeze în număr cât mai mare chemarea preoțească.

Preoția a fost slujba cea mai cu cinste și mai lăudată în trecutul neamului nostru, deschizând larg teren de muncă pentru binele poporului. Ea este și astăzi chemarea care dă cele mai superioare roșturi pentru viața unui om, punându-l în serviciul celui mai înalt ideal și al fericirii poporului.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc ținută la 4/17 Iulie 1924.

Consistorul arhidiecezan.

O misiune de apostol

Am însoțit pe I. P. S. Sa, Mitropolitul Nicolae în misiunea sa din anul trecut, pe Valea Jiului și în anul acesta în laturile Geoagiului.

O muncă obositoare, dar cu atât mai bogată în rezultate. A botezat copii mici,

a sfântit preoți, a târnosit biserici, a slujit liturghii, sfeștăni, a convertit cu puterea cuvântului și a dat deslegare celor ce s'au întors dela secte, a cules copii din ușile oamenilor și i-a dus la ortelinat, a recrutat tineri pentru Academia teologică, a primit în sânul Bisericii două comunități, smulse din brațele înaintașilor, în zile de urgie, și mai presus de toate a semănat cuvântul Evangheliei pretutindenea, făcând pe ascultători să audă și să priceapă un tainic glas trezindu-se în conștiință: *Eu pot fi mântuit, eu vreau să mă nasc!*

Evanghelia este la inima creștinismului și slava bisericii e Mântuitorul Hristos. Vremile se schimbă și împrejurările și formele civilizației și soarta neamurilor, însă Hristos rămâne pururea nou.

Se ivesc piedici tot mai mari, nebănuite și îndoile în sufletele credincioșilor. Poruncile lui Isus par tot mai severe. Lumea pleacă descurajată dela El.

Se aude cuvântul din Ioan cap. VI.: „Nu cumva vreți și voi să vă duceți?”

Puțini răspund cu Simon Petru: — La cine ne-am duce. Căci la tine singur găsim cuvintele vieții de veci!

Și lumea L-a perdut din minte, din inimă, din voiață. De aici obârșia crizei sufletești, prin care străbatem.

Lumea însă vrea să-l regăsească, să fie dat la o parte vălul, ce pare că-L ține acoperit vederii ochilor noștri.

Aceasta e o misiune de apostol și Arhieriei sunt urmașii apostolilor, să stea în rând cu ei iar nu în urma lor.

Exemplul I. P. S. Sale de a-și înțelege menirea introduce o notă caracteristică, semnificativă în concepția istorică despre Arhierie ortodoxă.

Monahismul a făcut din Arhierie cucernici bărtați, retrași din vârtejul vieții, predispuși spre contemplare și meditație, și administrația niște birouri.

Iar turma perde din vedere stelele eterne și rățăcește.

Însă a mută altarul în mijlocul vieții și a regăsi pe Hristos, făcându-l călăuză și mântuitor al fiecăruia face parte din atribuția veșnică a apostolului.

Și marea operă de apostol e cea mai nobilă luptă care-i surăde o biruință, ce se ridică până la cer.

Fie această biruință cât mai deplină. Și slava Apostolului cât mai bine cunoscută. Noi, preoțimea, bucurându-ne de isbândă, să ne facem datoria, a purtători de scut în lupta Arhieriei noastre.

Pe unde străbate în misiunile sale, credincioșii simțesc o învioreare sufletească binefăcătoare și neuitată.

Preoțimea își dă seama, cât de frumoasă și de înaltă e menirea ce o are.

Și, ca în vremile de slavă de odinioară, focul sacru al credinții topește ghiata din suflete, făcându-le să tresalte de fiorul duhului care pogoră preste oameni.

(Is).

Universitatea populară dela Vălenii de Munte, întemeiată de prof. N. Iorga, s'a deschis în anul acesta cu deosebită solemnitate. M. S. Regele a ținut să fie de față la deschiderea cursurilor de vară și a rostit o vorbire ascultată cu evlavie și însuflețire de către cei adunați la Vălenii de Munte. Sveranul a vizitat cu acest prilej satele din împrejurime, în mijlocul uralelor țărânilor; a intrat în biserica din Chiojdol-mare, clădită din lemn de stejar pe la anul 1600, și a ascultat în modesta bisericuță cuvintele sfintei evanghelii. Pretutindeni Sveranul a fost întâmpinat cu dragoste nelățăită de mii de țărani și țărance, bătrâni și tineri, veniți fără îndemnuri și porunci să-și vadă regele iubit.

Catedre de profesori. Consistorul din Oradea-mare publică concurs cu termenul de 15 August si. n. pentru catedrele de: 1) Exegeza Vechiului Testament (cu predarea limbii ebraice); 2) Exegeza Noului Testament, (cu cunoștința limbii grecești); 3) Istoria bisericească (universală și română); 4) Teologia dogmatică; 5) Filozofia și pedagogia, la Academia teologică ort. română din Oradea-mare.

Vechiul sistem. Pe tema noului calendar ortodox, clarissimul redactor al Unirii dela Blaj brodează, la loc de frunte, în nrul din 19 I. c., obişnuitele sale necuvințe și întotochieri despre biserica și clerul ortodox din România.

Eminentul scriitor dela Blaj care, în numărul premergător al foii sale, coborâse tocmai la rubrica „telefonului” până și persoana Sveranului tuturor românilor, învinște acum ortodoxismul că s'a legat — de calendarul iulian — cu o încăpăținare vrednică de o cauză mai bună, și că modul cu care biserica ortodoxă română voește astăzi să introducă un nou calendar, „va rămânea pentru toate vremile o grăitoare dovadă a vechinului sistem bizantin, a cărui îndreptare probabil nu se va face nici când”, sfârșite cu glas profetic Unirea, — toate acestea ca „răspuns” la scrisoarea pastorală a Sfântului Sinod al bisericii autoceale ort. române în chestia calendarului. — Când iubitul confrate se prefacă a nu recunoaște motivele naționale românești, care au contribuit în mare parte la păstrarea calendarului iulian, lucrul ar părea explicabil — fiind vorba de un individ iperapist; — dar, ca tu să-ți bați joc de cei ce au ținut la un calendar, pe care tu însuși, batjocoritorul de astăzi, român greco-catolic, l-ai urmat și-l urmezi până acum ca orice ortodox, — aceasta se cheamă ori cum, — însă nu se cheamă deșteptăciune de scriitor...

Quod erat demonstrandum.

Prin urmare vechiul sistem — unii îl zic iezuitism (dar e prost iezuitism) — rămâne deocamdată și mai departe... în coloanele ziarului blajin. Tot acolo rămân și necuvințele caracteristice pentru „fondul creștin” al Blajului și oamenilor lui.

Vizitație canonică în tractul Geoagiu

Înainte de despărțire

Marți 25 Iunie v.

Ultima liturghie din această vizitație canonică se face în parohia *Geoagiu-de-Jos-Josent* a parohului Teodor Glodean. Asista parohienii în închină de sârbătoare. Cuvântul arhieresc aduce aminte ascultătorilor de drepturile sufletului creștin, care trebuie satisfăcute, și de urmările binecuvântate, ce rezultă din ele.

În parohie s'a pornit din anul trecut zidirea casei parohiale. Cheltuielile zidirii ridicate apasă greu asupra unor credincioși. Lucrul isprăvit va aduce mângâiere celor ce au jertfit, într-o vreme în care mulți ar înțelege mai bucurios schimbând vorba Domnului: Mai fericit este a da decât a lua.

După liturghie urmează vizitarea oficiului parohial. Preotul Teodor Glodean e un preot silitor. Caută orientări în cărți, cari fac omului o bună societate. Dar numai atunci, când ele li stau întru ajutor să cunoască mai bine realitatea vieții și să-l îndrepteze către menirea sa.

I. P. S. Sa profită de câteva minute înainte de amiază să facă vizita protopopului gr. cat. I. Stupineanu, și ne pregătim să mai facem un ultim popas.

La Sanatoriu pentru tuberculoși

Drumul către Sanator trece, în serpentine printre grâne. Secerătorii, cu pieptul desfăcut și cu frunțile îmbrobodate de sudoare, salută cu vințicos.

Porumbul crește înalt și se împreună cu pădurea. Natura și civilizația se armonizează. În mijlocul pantei de deal e situat Sanatoriu pentru tuberculoși.

Orice spital pare-că ar zice în limba lui Hristos: *Vreau să te fac sănătos!*

E clădit în alte vremi și din abundență.

Ne întimplă directorul sanatoriului, dl. Dr. Rusu, cu medicii săi și cei 150 de locatari, în mare parte tineret, de ambele sexe.

În sala cea mare a sanatoriului I. P. S. Sa face sfințirea apei și termină cu cea mai impresionantă vorbire, pornind din cuvintele «postului Pavel: «Întru Hristos viața eră». Este o adiere divină de viață și în firicul de earbă în gândacul ce sboară, dar cea mai deplină în ființa omenească. Ajunge la conștiință în creștinul, care jubilează pe Dumnezeu, Creatorul său din toată inima, din tot sufletul și din toată virtutea sa.

Și sânt legi ale acestei vieți, pe cari le propoveduiește Evanghelia. Sublimitatea acestei vieți n'o poate întuneca nimica pe lume. Și ea este eternă și ea atarnă de Dumnezeu. Nu ne domină hazardul, ci acest Tată cereșc. Și pilduiește, arătând până la evidență piedestalul vieții. Să stăm deci tari și neclintii în acest adevăr. Un medic celebru zicea pacienților săi: Eu te pansez și Dumnezeu te vindecă! Și natura încă zice: conformează-te mie și vei trăi!

Răspunde un preot din mulțimea pacienților, mulțumind pentru leacul rugăciunii și al învățăturii.

Apoi sunt stropite cu apă sfințită toate camerele institutului. Trece prin laboratoare, cu tot ce știința omenească a putut însoți întru purtarea luptei cu cel mai înverșunat dușman al rasei omenești, cu tuberculoza.

Fetele gingașe, gândindu-se la ziua apropiată a eșirii tefere din sanator, rup pe furis flori de busuioc din buchetul, cu care preotul stropeste cu apă sfințită. I. P. S. Sa le împarte flori de amintire.

La prânz suntem oaspeții Domnului director Rusu, care împreună cu devotata Doamnă, fiica protopopului ortodox Furdul. Domnul Rusu trăiește numai pentru institut, pentru locatari, cari au o dragoste și o încredere până la superstiție.

Către seară ne luăm rămas bun și ne întorcem la Băile Geoagiuului.

Miercuri, 26 Iunie v.

Pentru ziua aceasta s'a luat în program:

Conferența preoțească.

Sânt prezenți 30 de preoți. Din protopopiatul Geoagiuului lipsesc doi inși, reținuți de boală. Întrunirea s'a ținut în *Capela* dela băi, unde I. P. S. Sa face invocarea Duhului sfânt. Sânt de față, în capela și în jurul ei, mulți oaspeți dela băi și popor din parohie. La conferență I. P. S. Sa arată rezultatele și constatările sale dintr-o misiune de trei săptămâni.

Apoi dă unele îndrumări, utile pentru viața pastorală.

Timp de două ore ne-a întreținut cu sfaturile sale despre felul cum trebuie înțeleasă misiunea preoțească și despre metodele de păstorie, care pot aduce rezultate sigure.

Schizează un tratat nou: *despre preoți*, scris în. M. Cugetăm la fina distincție ce o face sfântul Bernard omului rezervor și omului canal, de inspirație divină.

Fără îndoială intrau în conferența I. P. S. Sale ideile avansate de scrierile cele mai bune de azi, dar ele se desprindeau din intuiția realității sufletești, sub vraja căreia a trăit în tot decursul vizitației canonice din această regiune.

O schizează a problemelor considerate nu se poate face într-o cronică fugărie. Titlul lor e ca și titlul cărților dintr-un catalog. D. e. Menirea Bisericii noastre naționale. Efectele rășboiului asupra sufletului. Învățăminte pentru Cler. Alte metode de evanghelizare. Noua propovădure. Insuficiența metodelor tradiționale. Măreția vremilor de azi și oportunitatea lui Isus. Noutatea Evangheliei. Hristos și omul individual. Hristos în societate. Hristos și idealul neamurilor.

Păstoria individuală și colectivă. Ceasuri biblice. Administrarea sfintelor taine. Asociații creștine. Sfaturi practice.

Sperăm că importanta conferență să o putem citi, într-o serie de articole îndrumătoare în Revista Teologică, spre a sluji de orientare întregii preoții.

Cu această ocazie I. P. S. Sa a distins pe p. Iosif Bogdan dela Mada, pentru lucrurile bune ce se găsesc în parohia sa, pentru buna păstorie ce o face de mulți ani.

Distincția este socotită cu drept meritată de întreaga preoție a tractului.

Conferența se încheie cu cuvântul de mulțumire a p. protopop Goron.

În Restaurantul băilor I. P. S. Sa a dat un prânz, la care a invitat toată preoția tractuală și pe cei ce au asistat la conferență. N'au lipsit nici toașturile: al I. P. S. Sale pentru preoția harnică, silitoare, căreia li e încredințat spre păstorie un popor cu suflet bun și cu prețioase calități. Un alt toast s'a ținut pentru mireni cu atâtă duh și alipire de biserică: Dr. Jantea și Dr. Marghita, cari s'au identificat cu cele mai sfinte aspirații ale maseilor din această regiune de un sfert de veac și au fericirea să vadă că jertfa lor n'a fost zadarnică.

Restul zilei îl întrebăm în plimbare prin parc, comunicând impresiile, între prieteni, între frați. Facem și bae către seară.

Locuitorii de baștină încă fuseseră în presimțirea noastră, atrași de vederea mulțimei de preoți adunați în această zi să-și ia rămas bun de la I. P. S. Sa.

Întâlnesc printre localnici pe moșneagul Cula Jurj, gardianul băilor, vreme de 30 de ani.

Se apropie de mine și mă întreabă încet arătând cu ochii spre I. P. S. Sa.

Și cu mâna la gură: «Ți-ai? Fac semn: da.

Și-și face cruce: Lungeste-i Doamne zilele, cum zice părintele nostru Cristofor: Întai pomenește, pe I. P. S. Neculae, pe care-l dăruiește sfintelor tale biserici întreg, cinstit. Și continuă:

Dealurile astea ale noastre s'au blagoslovit de sfintele rugăciuni, ce a înălțat I. P. S. Sa de trei săptămâni și ca niște aere curățitoare au ușurat lumga de greimea păcatelor.

Acum pot să mor în pace, zice bătrânul. Aștia, de aici, aveți băile, sfințești sănătoși că-i lacul vindecării înainteși ușii!

— De unde, Sfinția Ta!

De 30 de ani am păzit băile. Nici odată nu m'am scaldat, că n'am fost bolnav. Dar domni vin bolnavi de prin cântărilor și de pe la costuri scumpe și se fac sănătoși aici în pădurea noastră.

Joi, la 12 ore primim din tren dealurile, cu păduri și sate, ca niște cuiburi de rândunică sub streașina munților.

Într-o fotografie, luată din acele părți, Arhierul nostru în car cu boi, îl înconjură cu dragoste și gingășie locuitorii acestei regiuni care ne rămâne o carte deschisă și simpatice sufletelor noastre.

Dela Băile Herculane

12 Iulie 1924

Am venit și eu la acest stabiliment balnear unde, ca și mine, aleargă o mulțime de lume, cea mai mare parte să se îmbăieșeze de boale și necazuri, și o parte destul de însemnată ca să-și petreacă în desmierdări, — care nu sânt totdeauna dintre cele mai morale.

La prima vedere am aflat că cea mai mare parte a oaspeților din băi sânt din neamul lui Israel, din vechiul regat și din alte țări, așa că mirosul sulfuric al băilor îl prevalează mirosul usturoiului... După socoteala oamenilor pricepuți, fiii lui Israel sânt la 80% din oaspeți și restul din toate naționalitățile și confesiunile din patrie și străinătate.

De altcum între oaspeți se află și lume aleasă. Sânt capete încoronate bisericești, ca I. P. S. Sa mitropolitul Moldovei și Sucevei *Pimen*, care a fost și în anul trecut, mitropolitul arhiepiscopiei B'jului Dr. V. Suziu, episcopul diecezei de Dumnezeu scutite a Caransebeșului, P. S. Sa Dr. Iosif T. Badescu, protopop și preoți. Dintre mireni: d. ministru Moștin cu nevasta, căliva senatori și deputați, judecători și profesori etc. Din armata română dnii generali Abeg, Pașalea, Cihoschi A., Florescu M., Scărișoreanu, Popescu I., Stambulescu, Damian Petcu, Stavan, Economu, Zotesvits, Panaitescu, Petaia, N. Constantini și Gănescu; 24 coloneli și mai mulți locotenenți-coloneli, căliva maiori, căpitani, locotenenți și sublocotenenți, cari toți au descălecat în sanatoriu militar Regele Ferdinand I.

După cum mi s'a împărtășit chiar din partea unui militar, dnii generali și ofițerii de rang mai înalt ocupă în sanator câte 2—3 camere, și prin aceasta se fac greuțăți ofițerilor de rang inferior, cari încă ar avea nevoie să se adaptească în acest snator. Îmi place a crede că în viitor se va înlătura această stare de lucruri din partea celor chemați și în drept...

Sânt dese jocurile și balurile în salonul de cură.

În Duminică și sârbători publicul românesc de toată starea și chemarea cercetează frumoasa noastră biserică de aici. Numai I. P. S. Sfințitul mitropolit al Blajului a aflat de bine să cerceteze biserica *romano-catolică* din loc, ca și cum I. P. S. Sa nu ar fi tocmă român.

La sârbătoria sf. mari apostoli Petru și Pavel s'a săvârșit sf. liturghie în sobor la biserică de aici. Sub președinția venerabilului protopop al Caransebeșului, *Andrei Ghidula*, a întreprins publicul cu smeritul său cuvânt, tălmăcind cu mult succes maxima română: «Ai carte, ai parte».

Ni-a spus că e mare vorba aceasta, remasă dela moși strămoși ca o sfântă moștenire, pe care cu multă și mare evlavie să o purtăm pe buzele noastre, și cu focul și cu dragostea cea mai curată să o încălzim în inimile noastre. Înaintea acestor mari vorbe se deschide câmpul fără margini al luminii și științei, spre care au alergat și aleargă toate popoarele din lume, căutând într'însul mîrgăriturul cel mai scump, care este: Înlătirea, sporierea, bunăstarea și fericirea omului prin lumina minții și cultivarea inimii. Spre acest câmp s'a alege cu grabă neamul nostru românesc, căci norul care odinioară acoperea cu întunerecul său razele soarelui deșteptării, s'a împrăștiat și zidurile care ne ținneau închiși în sclăvia întunerecului s'au dărâmat, făcând loc drumului spre înaintare. Cartea este arma cu care cel ce o poartă biruiesc pe cei străini de ea. Cartea este făclia în mîna celor ce o țin.

Poporul, care a îndrăgît cartea și din ea a scoa merindea și puterea pentru a sta față de toate neajsurile vremilor, are parte de avere pămîntească, de mîrire, de cinste și trecere în ochii lumii; căci lumina câștigată prin carte este cea mai sigură cheazăie a fericirii lui... Dar nu toată cartea revarsă căldură. Sânt cărți inspirate de duhul satanin, cum sânt cărțile seccitrate, care ne întunecă mintea citindu-le, și hrana îmbiată cu astfel de cărți duce la prăpăstie, cu deosebire pe cei slabi de inger. Acele, și numai acele cărți să le citim, din care culegem miera vieții, precum culege albina din floare. Numai acele cărți ne sânt folositoare, în care găsim înțelepciune, avere sufletească și hrană curată din belșug...

Cuvîntarea a fost ascultată cu plăcere din partea celor prezenți.

Correspondentul

In credința de mai bine

(=) Sibiu și alte orașe ardelențești adăpostesc, pentru câteva zile, pe reprezentanții Moldovei reîntregite: 500 de frați români, 300 din Moldova și câte o sută din Basarabia și Bucovina, veniți cu armele culturii pentru a înfrunța desăvârșirea unitii sufletești între frații cari s'au căutat cu dor și s'au găsit cu nesfârșită bucurie pe pământul țării cu hotarele largite.

Legăturile sufletești între Ardeal și Moldova lui Ștefan cel Mare, care ni-a întemeiat începuturile episcopiei Vadului, Feleacului și Clujului, sânt fapte și dovezi istorice. Ele învederează pe marii noștri înaintași ca suflete cu aspirațiuni înalte și stăruitoare, purtați totdeauna de credința puternică în mai bine.

Societatea culturală ieșană «Ateneul Popular Tătărași» — înființată în 1919 la îndemnul actualului său președinte, dl C. N. Ibrim, — pornind spre Ardeal și cutreerând sate și orașe vine la noi tot în puterea acestei credințe de mai bine.

Ne vom cunoaște mai cu temeinicie și țările, și oamenii... Și vom fi cu toții destul de înțeleghători ca să ne și iubim fraștește nu numai la rău și strâmtorare, ci mai ales la norocul de care cu atâta belșug ne-a învrednicit Dumnezeu.

Dorim iubiiților frați din Moldova cea bătrână să se simțească între noi, credincioșii sibiieni, ca în casele lor proprii, de muncă liniștită și spornică de peste Carpați, urmându-și lucrarea constructivă ne-turburați și cu aceeași răvnă.

Oaspeții sosesc la Sibiu, Duminecă în 27 Iulie a. c. la ora 10¹⁵ dim. în gară: la ora 11⁰⁰ se face sfințirea drapelului Ateneului, în Catedrala Mitropolită, la ora 1 p. m. masa, la ora 2 p. m. caritruirea, la ora 4—7 p. m. vizitarea orașului; la ora 7³⁰ masa; la ora 8³⁰ seara: A șasea seară artistică-culturală, în sala Teatrului comunal. Conferința va fi ținută de dl GEORGE TAȘCA, membru al Ateneului.

Nr. 5793 Plen.

(69) 1—2

CONCURS

La „Academia teologică Andreiană” ortodoxă română din Sibiu este vacantă catedra de Teologie Morală, pentru ocuparea căreia se publică concurs: cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ziarul «Telegraful Român».

La catedra aceasta poate fi instituit numai acel candidat, care a absolvat facultatea teologică ortodoxă, și și-a câștigat licența ori doctoratul în teologie.

Cererile de concurs sânt a se trimite la Consistorul ortodox român din Sibiu, însoțite de următoarele documente în original:

1. Carte de botez.
2. Testimoniu de maturitate.
3. Absolutor teologic.
4. Certificat despre licența în doctoratul în teologie.
5. Alte eventuale documente recomandatoare.

Cererile intrate după expirarea concursului nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din ședința plenară, ținută la 17 Iunie 1924.

Consistorul arhiepiscopesc.

Chestiunea concordatului

Într'un timp când noul guvern francez vestește că va desființa ambasada franceză de lângă «sf. părinte» dela Roma, la noi se mai găsec oameni, cărora le arde tocmai acum de încheierea concordatului cu Vaticanul...

Aceasta de sine înțeles, va provoca din nou mișcare energică a clerului ortodox împotriva convențiunii dăunătoare țării.

Asfel, clerul din capitală s'a întrunit Sâmbătă d. a. la sediul societății «Ajutorul» din Bulevardul Carol, unde între alte chestiuni s'a discutat și asupra concordatului. Preotul Georgescu, deschizând ședința, spune că plănuitul concordat va aduce cel mai mare rău nu numai bisericii, ci și neamului. Concordatul este anti-constituțional căci constituția prevede că înaintea ori cărei măsuri privitoare la biserică, trebuie să se facă legea cultelor minoritarilor. El nu ne trebuie, deoarece chiar în țările catolice, unde papa este a tot puternic, nu aduce decât turburări. Concordatul este legea cea mai jigătoare pentru preoți și întreg clerul; concordatul este întocmit de politicieni străini de interesele bisericii noastre.

Întrunirile preoțești, în același scop, se continuă pentru a se arăta din nou că încheierea de concordat este absolut de prisos în țara noastră.

Congresul preoților din Oltenia

La Turnu Severin s'a ținut săptămâna trecută al doilea congres anual al societății preoțești «Renașterea», întemeiată de P. S. Sa episcopul Vartolomeu al Râmnicului și Noului Severin.

În ziua întâi, după slujba divină, săvârșită în sobor, și după parasta-ul întru pomenirei decedaților membri ai societății, s'a deschis congresul în sala de gimnastică a liceului «Traian».

Vorbește P. S. Sa episcopul Vartolomeu arătând că rostul societății este să facă din preoți o clasă solidară în greaua sarcină de a fi în mijlocul satelor un far de îndrumare morală. Puterea de destrămare pe care o au adversarii bisericii, e mare. Cere preoților toată energia să o pună în slujba propovăduirii evangheliei.

Preotul Gr. Cristescu, președintele societății face darea de seamă a activității societății, arătând că din zi în zi sacrificiile preoției sânt încununate de izbândă. Într'un an, de cătră 97 centre parohiale a celor 800 parohii, s'au ținut peste 2000 de conferințe și predici, împărțindu-se 6000 cărți și icoane.

Urmează propuneri, lămuriri și constatări asupra bunului mers al societății.

A doua zi, Pr. Gr. Cristescu își desvoltă conferința despre cultul creștin, ca mijloc de solidaritate socială.

Dându-se cuvântul preotului Dr. Ghis (Craiova) acesta arată bazat pe experiența zilnică, cele mai potrivite mijloace prin care membrii societății «Renașterea» ar interesa și ar îmboldi la colaborare și sprijin opinia publică laică, diferitele societăți culturale și organele statului din Oltenia.

Cu acest prilej Pr. Cristescu, aduce vii mulțumiri dlui N. Iorga, pentru toată munca desfășurată spre înălțarea bisericii, și dlui Stelian Popescu directorul ziarului «Universul» care nu numai că a pus coloanele gazetei sale la dispoziția sprijinirii bisericii, dar a dat și societății un mare ajutor material.

Preotul Ghis continuând arată, că alt mijloc este colaborarea cu alte societăți culturale și citează în special societățile ardelenice, care prin trecutul lor de luptă au o mai mare experiență și un mai bun sistem de organizare. Apoi Fundația «Principele Carol» din București, «Prietenii științei din Craiova», «Casa Luminei» din Severin etc.

Președintele societății, mulțumește pentru felul cum s'au desfășurat desbaterile, pentru sala pusă la dispoziție, și presei care a participat cu atâta dragoste la toate ședințele.

Din redacție. În urma greutăților tehnice și a cheltărilor mari împreunate astăzi cu tipărirea publicațiilor periodice, ziarul nostru va apărea în timpul lunilor de vară Iulie și August numai odată pe săptămână.

Recunoștința meseriașilor din Sibiu

Duminecă, 20 Iulie n. 1924, la ora 4 d. a. s'a sfințit și desvâlit placa comemorativă, ridicată de Reuniunea meseriașilor români din Sibiu la mormântul regretatului fost președinte Victor E. Tordășianu, în fața unui numeros public, compus din stimătorii și prieteni răposatului, cum și meseriași, maeștri și calfe, în frunte cu comitetul Reuniunii.

Actul sfințirii l-au îndeplinit preoții: Dr. Aurel Crăciunescu, profesor seminarial, Timotei Popovici și George Maior, profesori la școala normală Andrei Șaguna. Răspunsurile au fost date de corul bărbătesc al Reuniunii, condus de dl Ioan Stanciu.

După îndeplinirea serviciului divin, a urmat vorbirea dlui Gh. Poponea, președintele Reuniunii, care a scos la iveală în cuvinte de frumoasă recunoștință meritele răposatului, câștigate față de Reuniune și meseriași români din Sibiu în lungul timp de 23 ani, cât a condus-o cu mult tact și înțelepciune. După terminarea acestui act de recunoștință întreaga asistență dimpreună cu corul a participat la serviciile ce s'au ridicat din partea preoților amintii la mormintele răposajilor: A. Băseanu, P. Cosma, Al. Lebu și Dr. P. Span.

Afară de familia răposatului și meseriași am observat pe dlui M. Voileanu, ascs. cons., P. Draghiș, senator, Dr. Ioan Bunea, dir. liceului «Gheorghe Lazăr», Dr. G. Măcelariu, avocat, Romul Simu, Pompei Morușcă, Dr. H. P. Petrescu, E. Verzariu, Dr. V. Mărgineanu, Ioan Moldovan, Dr. P. Verzariu. Dnele Victoria Popovici, Lucreția Maior, Elisaveta Poponea, dsoară Roma Șuluț și alte multe doamne de meseriași.

Placa comemorativă, lucrată cu mult gust în piatră de granit belgian de maeștrul pietrar I. Chidu, are următoarea inscripție:

«† Locul de odihnă a celui ce a muncit fără repaos

Victor E. Tordășianu,

președinte «Reuniunii meseriașilor români din Sibiu»
n. 1860 — † 1920

Meseriașiți recunoscători».

Din acest prilej Societatea română de înmormântare din Sibiu, la carei întemeietor, secretar, ear mai în urmă președinte a fost răposatul, în loc de cunună pe mormânt, a dăruit Lei 500 «Legatului Victor Tordășianu» pentru asilul bătrânilor neputincioși, întemeiat de Societatea română de înmormântare.

Modul, cum meseriași români din Sibiu și-au știut arta și de asistată recunoștința față de îndrumătorul și binefăcătorul lor, se laudă dela sine.

INFORMAȚIUNI

M. S. Regina Maria, însoțită de A. S. R. principesa Ileana, va sosi pe la începutul lunii August la Sovata, unde va sta o lună de zile.

O fundație școlară. Dl colonel t. r. C. Pietraru mare proprietar în vechiul regat, a dăruit liceului «Andrei Șaguna» din Brașov suma de 300.000 lei, care va constitui un fond, purtând numele tânărului Vintilă C. Pietraru, fiul dlui colonel, care a reușit la examenul de capacitate cu laudă. Direcțiunea corpului profesoral dela liceul «Andrei Șaguna» îi exprimă viile mulțumiri pentru gestul nobil și generos.

Aviz. La sârbătoria sf. Proroc, Ilie 20 Iulie (2 August) a. c. se va face obșnuitul pelerinaj la mănăstirea dela «Izvorul Miron» din hotarul comunelor: Românești-Curte din tractul Făgetului. Cu acest prilej, în sf. biserică dela mănăstire se va celebra sf. liturgie în sobor, cu predică ocazională, ear lângă izvorul tămăduitor se va face sf. maslu cu 7 preoți și se vor citi poporului credincios slujbe dumnezeiești după trebuința fiecăruia. Cei pregătiți — mărturisii — se vor putea împărtăși la sf. liturgie. La această serbare vor participa dlui miniștri A. Lăpădat al cultelor și artelor, și generalul Moșoi al lucrărilor publice. Făget la 1 Iulie v. 1924. Prot. Sebastian Olariu.

Distincție. Președintele republicii cehoslovace a conferit ordinul «Leul Alb», în gradul de cavaler, dlui Horia Petra-Petrescu din Sibiu.

Telegrafia fără fir la biserică. Suveranii Angliei au inaugurat marea catedrală din Liverpool, care este prevăzută cu microfoane ce vor transmite la distanțe enorme serviciile religioase și predicile.

O întrevădere. Ziare italiene povestesc că faimosul fărâș de tunuri și alte arme, Krupp, a venit zilele acestea la Roma să prezinte papei expresia recunoștinței pentru intervenția Văstacului, când Krupp fusese interzis de francezi pentru acte de sabotaj de care s'a făcut vinovat în Ruhr. Marelui industriaș german a asigură pe papa de marea simpatie și recunoștință purtată de poporul german pentru scaunul papal care a intervenit în favoarea Germaniei și pe vremea războiului. Întrevederea între papa și Krupp a fost — conștientă un confrate — foarte cordială, mai ales că la plecare Krupp a avut grijă să lase ilustrei gazde o împărătească ofrandă.

Societatea română de înmormântare din Sibiu a plătit dela 1 Ianuarie până la 30 Iunie 1924 ajutoarele după 20 membri decedați în sumă totală de **Lei 31.331**. Și anume: Constantin Roșca Lei 300, Vasile Morariu 500, Vasile Neșea, preot Apoldul mare Lei 500, Maria Groza Lei 500, Maria Sustâr 476, Maria Mihai Lei 500, Marina Găngolea Lei 500, Ana Marian Lei 487, Grigorie Călean profesor Dicioșanmărtin 307, Eva Popdian Lei 500, Ioli din secția I. Toader Mitrea secția III 1000, Elena Giucioiu secția IV 2000, Maria Roșca secția IV 2000, George Maier înscris în secțiile I și II Lei 720, Nic. Stanciu înscris în secțiile I și IV Lei 2500, Nic. Mohan înscris în secțiile II, III și IV Lei 3500, Ana Man înscris în secțiile II, III și IV Lei 3500, Silvia Dumitrescu înscrisă în secțiile I, II, III și IV Lei 3715, Victor Fincu înscris în secțiile I, II, III și IV Lei 3716, Ana Adam înscrisă în secțiile I, II, III și IV Lei 4000. Inscriseri se pot face în fiecare zi la casieria societății (Consistorul arhiepiscopal, etaj spre catedrală).

Licitare. Pentru concesionarea și darea în exploatare a restaurantului cl. I și II și bufetului cl. III din stațiunea Brașov; a chioșcului de ziare, reviste etc. din stațiunea Brașov; pentru construirea unui chioșc de ziare, reviste etc. în stațiunea Sibiu, pentru construirea unui chioșc pentru alimente și fructe în stațiunea Ocna Băi: se va face licitație publică în ziua de 30 August 1924 la ora 11 a. m. la Direcțiunea III Regională C. F. R. serviciul «P.» Brașov, strada Porții Nr. 72.

STIRI LOCALE

Predică în catedrală. Duminică trecută a predicat în catedrala noastră păr. Dr. A. Crăciunescu, prof. seminarial.

Șezătoare artistică-culturală. Cinci sute de membri ai Aterului popular Tătărași din Iași al cărui președinte de onoare este Principele Carol, vor sosi — cum am anunțat — în orașul nostru, pentru a da Duminică, în 27 i. c. o mare șezătoare artistică-culturală cu programă variată și instructivă în sala teatrului.

Nu ne îndoiim, că sibiienii vor lua parte în număr cât mai mare la manifestația culturală a fraților noștri moldoveni.

Șezătoria începe precis la ora 8 1/2, seara.

Mari serbări populare organizează Sindicatul presei române din Ardeal Sămbătă și Duminică, în 2 și 3 August, în parcul orașului. Muzică militară Program interesant. Începutul la ora 4 p. m.

Anunț școlar. Absolvenții lic. Gh. Lazăr din Sibiu pot ridica diploma de absolvire a cursului superior în persoană, prezentând pe lângă toate actele necesare și o fotografie de mărime de 6x5 cm. și chitanța administrației financiare asupra sumei de 80 Lei. Această taxă se plătește și pentru diploma de curs superior. Sibiu, 18 Iulie 1924. **Diracțiunea.**

La fondul «Victor și Eugenia Tordăglanu» pentru înzestrarea fetelor sărace, dar cu alipire către Reuniunea meseriașilor români din Sibiu a colectat dl Ioan Ibrăuș suma de lei 230 — dela nuntășii tinerilor Eugen Stanciu, croitor, cu doamna Maria Simion, nași fiind dl adv. Dr. Petra cu dna. — Pentru prinos mulțumeste: **Comitetul.**

CĂRȚI ȘI REVISTE

Anuar. A apărut Anuarul IV al Liceului de stat «George Lazăr» din Sibiu, 1922—23, publicat de directorul său, dl Dr. Ioan Bunea. O publicație dintre cele mai bogate și bine îngrijite, ca formă și conținut, în literatura anualelor

roastre școlare. În deosebi remarcăm articolul de cuprins istoric «*Despre trecutul liceului nostru*», de directorul Dr. I. Bunea, descriptiv «de sub pulbera arhivei liceului numele acelor tineri români cari au trecut prin aceste școli, cu atât mai mult că aflăm între elevii săi și originar din Muntenia și chiar din Moldova, ear cei mai mulți dintre ei au ilustrat cu strălucire numelui lor istoria politică și culturală a neamului nostru atât în Ardeal cât, și în Principate». Începuturile istorice ale liceului se datează dela 1692, ear arhiva s'a păstrat începând cu anul 1790. Anuarul actual înșiră numele elevilor români înscrisi în anul 1792 și anii următori, până la 1810/11, promițându-se continuarea în anuarul viitor. Între cei ce au învățat carte la gimnaziul sibiian (întâi latinesc, apoi nemțesc, pe urmă unguresc) au fost: **Georgius Lazar** (1801), **Basilius Popp** (1797), **Daniel Popovits** (1801), **Sabbas Popovits** (1802), **Rudolphus Tempean** (1802), **Ladislau Papp** (1809), ș. a. — la unii cu indicația locului de naștere (de dorit să se arate, dacă se poate, la fiecare, precum și alte date). — Parte interesantă și instructivă a anuarului este descrierea *excursiunilor* prin România-mare cu ilustrațiuni și note, făcute de d-nii profesori A. Giulea și V. Hurdur. În fruntea publicației se reproduc: anunțul funeral dat din partea directoratului general al instrucțiunii publice din Cluj la moartea regretatului Andrei Băseanu, și discursul rostit de directorul Dr. I. Bunea cu acel trist prilej. Istoricul anului școlar și amănunțite date statistice întregesc anuarul liceului sibiian și constată greutățile drumului străbătut astăzi de școala română, — dar și roadele bune obținute în timp scurt de 4 ani dela desrobire.

Condițiuni de primire

În internatul de fete al «Asociațiunii» din Sibiu pentru anul școlar 1924/25.

Elevete care cercetează liceul de fete al Statului din Sibiu și doresc, să fie primite în internatul de fete al «Asociațiunii», respective părinții acestora, au să înainteze cerere în scris la Direcțiunea internatului până în 15 August n. 1924. La cerere să anexeze certificatul ultimului an școlar (elevete, care n'au cercetat liceul din Sibiu), certificat medical și avans: 2000 Lei din taxa internatului, pentru rezervarea locului.

Se vor primi în internat elevete, ale căror părinți sânt români, și vor fi preferate ale căror părinți sânt membri ai «Asociațiunii».

Taxa de întreținere în internatul de fete al «Asociațiunii» este: Lei 1500 lunar, pe anul școlar (zece luni); Lei 15.000 de elevă și se plătește anticipativ, cel mult în 4 rate. Comitetul «Asociațiunii» își rezervă dreptul a urca taxa de întreținere în internat, dacă prețurile de piață se vor urca până la scadența ratei următoare. Cheltuielile particulare ale elevetelor (pentru cărți, material de scris, deșernă, lucru manual, muzică instrum. prin sau vioară, etc.) se socotesc separat cu dare de seamă la finele fiecărei luni.

În caz de repăsire în decursul anului, din orice cauză, taxa internatului și a pianului se plătește pe întreg semestrul în care se anunță repăsirea.

Taxa pianului diferă după profesora de muzică, minimă însă: Lei 320 lunar.

Elevete primite în internat au să aducă cu sine: o saltea, o perină, o plopamă sau foi de copertă, 4 fețe de periuș, 4 cășafuri (lepedee), 4 ștergare, 4 serviete, perie de dinți și de vestiminte, săpun și 2 piepteni. O haină de vară, una de iarnă și una de stofă vântă închis (fason matroz), 2 șorțuri cu mâneci (de clot negru), 2 fuste (jupoane) colorate sau negre, rufețe trebuitoare, ciorapi, batiste, cort de ploaie și încălțăminte necesară. Tacâm: cuțit, furculiță, lingură și linguriță, 3 farfurii de porțelan (pentru supă, friptură, desert), ceașcă pentru cafea și 2 pahare. Două cărpe pentru lavaj și 2 ștergare pentru bucatărie. (Ștergarele pentru bucatărie rămân internatului).

Confectionarea hainelor și a șorțurilor uniforme, se poate face și în internat cu prețuri de cost. În decursul anului vor primi elevete o beretă și o pălărie uniformă.

NB. Inscriserile elevetelor la liceul de fete din Sibiu, se fac în 15—20 Septembrie n. 1924, conform avizului, ce se va publica la timpul său.

Sibiu, în Iulie 1924.

Diracțiunea internatului.

Parohia ortodoxă română din Viena

Concurs

Pentru ocuparea postului de preot la parohia ortodoxă română din Viena, cu circumscripția pentru întreg teritoriul republicii Austrie, parohie aparținătoare arhiepiscopiei din Cernăuți, se scrie concurs în condițiunile următoare:

- Beneficiile preotului:
1. Salar de bază: 5000 lei lunar.
2. Spor de scumpete: 3000 lei lunar.
3. Locuință și luminat.
4. Veniturile stolare. —
- II. Obligațiunile preotului:
1. Ținerea serviciului divin.
2. Catechizarea și instruirea coptilor în limba română.
3. Agendele cancelariei parohiale și ale secretariatului.
4. Purtarea registrelor stării civile.

Petițiile investite cu toate documentele necesare se vor înainta Comitetului parohial ort. român din Viena, 1 Löwelstrasse 8, în termen de 1 lună dela publicarea acestui concurs.

Comitetul parohial ort. rom., Viena

(71) 1—2

Concurs

Școala normală «Andrei Șaguna», Academia Andreiană, și cele două Orfelinate ortodoxe române din Sibiu prin aceasta publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare, pentru literarea următoarelor alimente de prima calitate:

1. Carne de vită, de vișal, de oaie, de porc și unsoare de porc.
- II. Coacerea celor aproximativ 250—300 kg. de pâine din făina proprie sau din făina literatului, după învoială.

Informațiuni mai amănunțite în ce privește literarea da *economatul școlii normale «Andrei Șaguna» din Sibiu*, la care sânt a se înainta încheie și sigilate și cererile de concurs. Cereri înaintate după expirarea concursului nu se primesc.

Sibiu, la 21 Iulie 1924.

Aurel Popovici,
profesor—econom.

Eforia școalelor centrale ort. române, Brașov

Nr. 74—1924

(70) 1—3

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor în drept, că la Liceul ort. rom. Andrei Șaguna din Brașov, sânt vacante următoarele catedre:

- a) Două catedre de matematici;
- b) O catedră de fizică-chimie;
- c) O catedră de gimnastică.

Cei cari ar dori să ocupe vre-una din aceste catedre, își vor înainta cererea Eforiei școlare până cel mai târziu în 31 Iulie a. c.

Candidații vor trebui să aibă calificarea cerută de stat profesorilor dela școalele secundare și să fie români ortodocși.

Brașov, din ședința Eforiei școlare, ținută la 4 Iulie 1924.

Eforia școalelor centrale ort. rom. Brașov.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într-un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhiepiscopiei din Sibiu

Prețul: 25 Lei